

## Beschouwingen perspectiefnota 2025-2028

### Vol vertrouwen koers houden in een onzekere wereld

De CDA-fractie ziet een gemeente die veelzijdig en divers is, waarbij trots en eigenheid van onze kernen de leidraad moet zijn. Op basis van jarenlang gedegen financieel beleid waardoor we niet snel in de stress schieten, maar waar soms de durf lijkt te ontbreken.



Vorig jaar begon ik de beschouwingen met het leven in roerige tijden, helaas is dit nog steeds onveranderd. Sterker... met de onrust in het Midden-Oosten is dit alleen maar toegenomen. De landelijke verkiezingen hebben een flinke verandering teweeg gebracht, de democratie heeft gesproken. De uitslag is ook een signaal aan alle middenpartijen.

Aan de hand van vier thema's wil de CDA-fractie haar bijdrage leveren aan deze perspectiefnota. Allereerst dank aan een ieder die meegewerkt heeft aan het samenstellen van de nota en de beantwoording van de vragen.

#### Samen Wonen

Huizen bouwen... een onderwerp dat actueel is en blijft. Wat ons nog scherp op het netvlies staat is de foto in de krant van een groep jongeren uit Hoonhorst: "Bouw betaalbare woningen." Wat ons betreft krijgt de lokale woningzoeker vaker een gezicht. De CDA-fractie heeft meerdere ideeën geopperd om de woningmarkt met name voor de jonge en de oudere woningzoekende te versnellen. Dit is best lastig, al is er met het onlangs vastgestelde bestemmingsplan in Hoonhorst een mooie stap voorwaarts gezet.

#### *Not in my back yard.... Yes in my back yard!*

Wat we missen vanuit het college is durf op dit dossier. Afgelopen periode zijn er veel termen voorbij gekomen. Flex-container woningen en tiny houses, ideeën waar onze fractie enthousiast van wordt. Telkens werden ons meer nadelen dan voordelen gepresenteerd.

Ook voor senioren stijgt de vraag naar passende woonruimte. Wij zien als CDA-fractie daarom ook uit naar de woonzorg-visie, eind van het jaar is de planning. Is dit nog steeds haalbaar? #1 Met het vaststellen van het bestemmingsplan Oosterdalfsen Noord willen wij naast de ouderen alle doelgroepen zoveel als mogelijk een plek geven. Ook hier kan het college meer durf tonen, bijvoorbeeld bij inbreidingslocaties. Wij zien helaas nog te vaak dat op inbreidinglocaties projectontwikkelaars een stap sneller zijn.

Onlangs hebben de Provinciale Staten ingestemd met het investeringsvoorstel voor de Overijsselse woonopgave: 12,5 miljoen euro. Een fors bedrag waarbij onze aandacht gaat naar de bouwbrigade. Er is meer ondersteuning en expertise beschikbaar voor vergunningverlening en omgevingsplannen. Gaat het college hier gebruik van maken? #2 Ook toekomstbestendig bouwen, circulair, klimaat-adaptief en energie- en waterbewust bouwen krijgt steeds meer aandacht. Ziet het college hier kansen voor onze gemeente, bijvoorbeeld bij uitbreidingslocaties? #3

Het nieuwe kabinet stelt fors minder geld beschikbaar voor de landbouwtransitie, de provincie gaat echter met minder middelen onverstoord door. Wij zijn dan ook blij met de drie koploper-projecten die in onze gemeente uitgerold worden. Onze fractie draagt het buitengebied in onze gemeente een warm hart toe. Wij nemen de zorgen tot ons, al zijn de mogelijkheden de sector te ondersteunen beperkt. Wel volgen wij met aandacht innovatieve ontwikkelingen. Mono-vergisters

kunnen een mooie kans zijn. Ziet het college dit ook? #4 De CDA-fractie ziet graag een inventarisatie onder agrariërs, of en hoeveel behoefte hiervoor is. #M1 Daarbij kan nadrukkelijk de bijdrage aan de warmtetransitie in beeld worden gebracht.

Ook het hoge aantal stoppers in de agrarische sector baart ons zorgen: komt de beschikbare grond terecht bij de blijvende agrariërs? Met regelmaat zie je dat deze gronden deels naar terrein behorende organisaties gaan. Dat lijkt mooi, maar het is ook een broedplaats voor ongewenste kruiden.

Met de afgelopen begrotingsbehandeling hebben wij stilgestaan bij de enorme toename van het jakobskruid: een mooi ogend kruid met een gele bloem. Deze is echter schadelijk voor het vee en de paardenhouderij. Is het college het met ons eens dat naast goede voorlichting nu ook op plekken waar het onkruid de overhand krijgt actie ondernomen moet worden? #5 Het belet immers het winnen van kwalitatief en veilig ruwvoer voor deze diersoort.

De provincie heeft een behoorlijke move gemaakt op het wind- en zonbeleid. Voor Dalfsen blijft de inzet gelijk: de afspraken van de RES 1.0 en de programmeerafspraken uitvoeren. Dalfserveld-West blijft het aangewezen gebied, dit kan ook zonder een Dalfser energiebedrijf. Wij zijn van mening dat hierbij sprake moet zijn van een passend ondersteuningspakket voor onze inwoners, wij wachten de uitkomst van onze motie af. Daarnaast vragen wij of er nog mogelijkheden onderzocht worden voor grootschalige opslag van energie, is bijvoorbeeld batterijopslag voor Dalfsen van meerwaarde? #6

### Samen werken

Wij zien in elke kern een levendig ondernemersklimaat. Er zijn weinig tot geen lege winkelpanden en de diversiteit is groot, wel kan een herijking nieuwe inzichten bieden. Wat is momenteel de status van de actualisatie detailhandelsstructuurvisie? #7 Ook kan de klimaatwinkelstraat en de uitvoering van de visie op de Burg. Backxlaan de reuring een extra boost geven, de eerste aanblik van het vernieuwde Kerkplein zien er in ieder geval veelbelovend uit!

Ondernemers in onze gemeente zorgen ook voor veel lokale werkgelegenheid, waarbij er zorgen zijn rondom de krapte op de arbeidsmarkt. Worden hier ook arbeidsimmigranten voor ingezet? #8 En hebben we daarbij voldoende zicht op de huisvesting van de arbeidsimmigranten? #9 Goed om te lezen dat er prioriteit wordt gegeven aan de strategische beleidsvisie re-integratie van inwoners met een afstand op de arbeidsmarkt. Het is belangrijk dat hierbij ook de ontwikkelingen van de 'participatiewet in balans' worden meegenomen, waarbij maatwerk, mens centraal en vertrouwen weer het uitgangspunt is.

Op recreatiegebied hebben we onlangs een mooie stap gezet voor meer beleving rond de kade van de Vecht en de haven. Ziet het college ook nog kansen om de recreatiemogelijkheden nabij het Overijssels kanaal in Lemelerveld te vergroten? #10 #M2 Wij denken dan aan recreatie op het water.

### Samen leven

De CDA-fractie heeft een groot hart voor inwoners die het in welke vorm dan ook moeilijk hebben. Bestaanszekerheid blijft een punt van zorg. De lonen zijn dan wel fors gestegen, de kosten voor het levensonderhoud ook. Blijf continue en op maat communiceren welke regelingen er zijn.

De toenemende complexiteit aan zorgvragen (WMO) heeft de volle aandacht, wij zien dan ook uit naar de concrete duiding bij de begrotingsbehandeling dit najaar. Stelselhervormingen en de versterking van preventie in het voorliggend veld moeten voorkomen dat er niemand tussen wal en schip komt. Er dreigt voor de sport, hét preventiemiddel bij uitstek, een kaalslag. Het nieuwe kabinet zet hier de handrem op. Voor onze fractie is dit geen optie, hoe kijkt het college hier naar? #11

Onze gemeente heeft een open houding als het gaat om de opvang van Oekraïëns, het huisvesten van statushouders en de opvang van vluchtelingen. Tijdig en duidelijk communiceren is daarbij een randvoorwaarde. Als CDA-fractie willen wij voor iedereen bereikbaar zijn en gaan we daarom het gesprek met onze inwoners aan. Vanuit onze christelijke identiteit zoeken wij de verbinding en naar oplossingen met respect voor ieders opvatting. Dalfsen heeft ondertussen ervaring met enkele tijdelijke opvangplaatsen: onze voorkeur gaat uit naar een structurele opvanglocatie. Daarom zijn wij ook mede-indiener van de onlangs aangenomen motie hierover. Kan het college aangeven waar we momenteel staan in dit proces? #12

### *Minder ik, meer wij!*

Ten aanzien van het taalonderwijs en de schakelklas is ons toegezegd dat de bestemmingsreserve hiervoor wordt ingezet. Voor onze fractie is het belangrijk dat dit ook zo wordt uitgevoerd. De beantwoording van onze vraag hierover geeft ons niet de gewenste duidelijkheid, graag een reactie van het college hierop. #13

Fijn dat we nu meer inzicht hebben in de voortgang van de Integraal Huisvestingsplan (IHP) en daarbij ook een aangescherpt financieel beeld. En aangescherpt is deze zeker, het betreft bijna een verdubbeling van het oorspronkelijke plan. Een forse opgave waar we met alle deelvoorstellen goed naar gaan kijken. Mooi dat er ook perspectief voor het Agnieten College wordt geschetst.

### **Samen besturen**

Een stabiel ambtelijk apparaat blijft een uitdaging. Er worden al mooie stappen in de organisatie gezet: zo blijf je een aantrekkelijke werkgever. Blijvende inzet op dit onderwerp lijkt nodig.

Met de nieuwe Regio Deal voor de Regio Zwolle wordt onze positie in de regio versterkt. Mede door de inzet van afzwaaiend burgemeester Erica van Lente staat Dalfsen regionaal weer goed op de kaart. Met een dubbel gevoel hebben wij haar afgelopen maandag afscheid van haar genomen als burgemeester. Uiteraard wensen wij haar ontzettend veel plezier en gunnen wij haar de kans om ook Midden-Groningen breed op de kaart te zetten.

Met samen besturen mag de bestuurlijke vernieuwing die voortkomt uit Goed Goan niet ontbreken, wij zien een positieve ontwikkeling. Blijf evalueren en bijschaven: samen willen wij de inwonerbetrokkenheid bevorderen. Het meldpunt onbegrijpelijke zaken laat zien dat er (altijd) ruimte voor verbetering blijft.

De ontwikkelingen rondom kunstmatige intelligentie (AI) zijn sinds kort in een stroomversnelling geraakt. Kunnen wij hier samen met het college uitgangspunten voor formuleren voor toepassingen? #14 Wij denken aan een moreel kader op basis van transparantie en de menselijke maat.

Tot slot voorzitter... de ontwikkeling van de meerjarenbegroting ziet er op langere termijn ongunstig uit. Fijn dat 2025 wel een sluitende begroting laat zien. Door het luide signaal vanuit VNG zijn wij hoopvol. Het nieuwe kabinet moet inzien dat met name de extra taken die een gemeente moet uitvoeren, betaald moeten worden. Tot die tijd willen wij op voorhand geen lastenverzwaring voor onze inwoners.

Wij zetten in op koers houden op de ingeslagen weg. De CDA-fractie zal zich lokaal breed blijven inzetten waarbij ieder mens telt en een sterke samenleving het uitgangspunt is.

CDA-fractie Dalfsen

Miriam Veldkamp, Luc Diepman, Anouk Zwakenberg, Roel Kouwen, Wim Prinse en Bert Ruitenber